

Λαογραφικά της Μεγάλης Πέμπτης

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Μεγάλη Πέμπτη, ο Χριστός ευρέθη

Μπήκαμε για καλά στις προετοιμασίες του Πάσχα. Σήμερα Μ. Πέμπτη, γίνεται το ζύμωνα. Πρωί πρωί οι νοικοκυρές ζυμώνουν τις κουλούρες της Λαμπρής με αλεύρι και μυρωδικά. Τις στολίζουν με διάφορα στολίδια από ζυμάρι, αμύγδαλα και κόκκινα αυγά, κι απ' τα επιδέξια χέρια ξεπηδούν οι κουτσούνες, τα κοφίνια, τα καλαθάκια, οι αυγούλες, κατά το σχήμα τους και τ' όνομά τους. Συχνά στη μέση βάζουν ένα κόκκινο αυγό, συνήθεια που κρατάει απ' τους Βυζαντινούς.

Το βάψιμο των αυγών γίνεται κι αυτό σήμερα. Κόκκινα αυγά βάφουν σ' όλα τα σπίτια -εκτός από 'κείνα που πενθούν- και τα μαζεύουν όλη τη Σαρακοστή. Το πρώτο αυγό που θα βάψουν, έχει, λένε, θαυμαστές ιδιότητες και το βάζουν στο εικονοστάσι του σπιτιού· είναι το αυγό της Παναγίας. Μ' αυτό σταυρώνουν οι γυναίκες τα παιδιά, σαν είναι αδιάθετα, αλλά και σ' άλλες περιπτώσεις, για να διώξουν το κακό.

Με διάφορες παραδόσεις προσπαθούν να εξηγήσουν γιατί βάφονται αυγά κόκκινα

το Πάσχα. Άλλοι υποστηρίζουν πως γίνεται για να θυμόμαστε το αίμα του Χριστού. Άλλοι γιατί θυμίζει την Ανάσταση, που το κόκκινο είναι το χρώμα της χαράς κι ακόμη γιατί το κόκκινο, χρώμα έχει τη δύναμη, να διώχνει κάθε κακό. Μερικοί θεωρούν πιθανή πατρίδα του εθίμου την Αίγυπτο. Πάντως είναι πολύ διαδομένο σε πολλούς λαούς: Κίνα, Μεσοποταμία, Συρία, Ιερσία, Χερσόνησα του Αίμου κ.α.

Το μοιρολόι του Χριστού

Το βράδυ της Μ. Πέμπτης όλοι παρακολουθούν την ακολουθία της Σταύρωσης, όπου διαβάζουν και τα Δώδεκα Ευαγγέλια. Παλιότερα, γυναίκες και κορίτσια διανυκτέρευαν στην εκκλησία και μοιρολογούσαν το Χριστό:

Σήμερα μαύρος ουρανός,

σήμερα μαύρη μέρα,

σήμερα όλοι θλίνονται

και τα βουνά λυπούνται.

Τη Μ. Πέμπτη δεν ξεχνούν και τους νεκρούς. Οι συγγενείς αφήνουν πάνω στους τάφους τους διάφορες προσφορές, μοιράζουν λίγο στάρι (κόλλυβα).

Σε πολλά μέρη, κυρίως τα παιδιά, φτιάχνουν με κουρέλια και άχυρα το ομοίωμα του Ιούδα. Ύστερα γυρίζουν και μαζεύουν φρύγανα και ξύλα απ' τα σπίτια, για τη φωτιά που θα τον κάψουν.

Από το βιβλίο της Αικατερίνης Τσοτάκου-Καρβέλη, "Λαογραφικό Ημερολόγιο", εκδόσεις Πατάκη.